Algoritmi şi structuri de date (I). Seminar 4: Analiza eficienței algoritmilor. Identificarea celui mai favorabil și a celui mai defavorabil caz. Estimarea timpului de execuție prin contorizarea operației dominante. Analiza în cazul mediu. Stabilirea ordinului de complexitate.

Problema 1 Scrieți un algoritm care determină numărul de inversiuni ale unei permutări (pentru o permutare reprezentată printr-un tablou a[1..n] o inversiune este o pereche de indici (i,j) cu proprietățile $i,j \in \{1,\ldots,n\},\ i < j$ și a[i] > a[j]. Determinați numărul de operații de comparare (asupra elementelor tabloului a) efectuate de către algoritm și stabiliți ordinul de complexitate al algoritmului.

Problema 2 Se consideră algoritmul de mai jos care verifică dacă un tablou este ordonat crescător. Analizați eficiența atât în cazurile extreme (cel mai favorabil, cel mai defavorabil) cât și în cel mediu.

```
ordonat(a[1..n])
```

```
\begin{array}{ll} 1: \ r \leftarrow \mathbf{true} \\ 2: \ i \leftarrow 0 \\ 3: \ \mathbf{while} \ (i < n-1) \ \mathbf{and} \ (r = \mathbf{true}) \\ \mathbf{do} \\ 4: \quad i \leftarrow i+1 \\ 5: \quad \mathbf{if} \ a[i] > a[i+1] \ \mathbf{then} \\ 6: \quad r \leftarrow \mathbf{false} \\ 7: \quad \mathbf{end} \ \mathbf{if} \\ 8: \ \mathbf{end} \ \mathbf{while} \\ 9: \ \mathbf{return} \ \ r \end{array}
```

Indicație. Pentru analiza în cazul mediu se poate porni de la ipoteza că există n clase distincte de date de intrare. Clasa C_i ($i \in \{1, ..., n-1\}$) corespunde tablourilor pentru care prima pereche de valori consecutive care încalcă condiția de ordonare crescătoare este (a[i], a[i+1]), iar clasa C_n corespunde tablourilor ordonate.

Problema 3 Scrieți un algoritm pentru a verifica dacă elementele unui tablou (cu valori întregi) sunt distincte sau nu. Estimați timpul de execuție considerând comparația între elementele tabloului drept operație dominantă și stabiliți ordinul de complexitate al algoritmului.

Problema 4 Scrieţi un algoritm pentru a verifica dacă elementele unui tablou (cu valori întregi) sunt toate identice sau nu. Estimaţi timpul de execuţie considerând comparaţia între elementele tabloului drept operaţie dominantă şi stabiliţi ordinul de complexitate al algoritmului.

Problema 5 Se consideră un şir de valori întregi (pozitive şi negative, astfel încât cel puţin un element este pozitiv). Să se determine suma maximă a elementelor unei secvenţe a şirului (succesiune de elemente consecutive). De exemplu pentru şirul (1, -2, 1, 5, -2, 4, 1, -3) suma maximă e 9 corespunzătoare subsecvenţei (1, 5, -2, 4, 1). (a) Propuneţi un algoritm de complexitate $\mathcal{O}(n^2)$. (b) Propuneţi un algoritm de complexitate $\mathcal{O}(n)$.

Indicație. (a) Pentru fiecare pereche de indici (i,j) cu $i,j \in \{1,\ldots,n\}$ și $i \leq j$ se calculează suma elementelor din subtabloul a[i..j] și se reține cea maximă. (b) Se calculează succesiv suma elementelor din tablou pornind de la primul element pozitiv și se reinițiază calculul în momentul în care suma devine negativă (în acest caz se reinițializează cu 0 variabila în care se colectează suma). La fiecare actualizare a variabilei în care se reține suma se verifică dacă noua valoare este mai mare decât cea mai mare valoare a sumei determinată până la momentul respectiv, iar în caz afirmativ se reține această nouă valoare.

Problema 6 Să se estimeze timpul de execuție al unui algoritm care generează toate numerele prime mai mici decât o valoare dată $n \ (n \ge 2)$.

Indicație. Se vor analiza două variante de rezolvare: (a) parcurgerea tuturor valorilor cuprinse între 2 și n și reținerea celor prime; (b) algoritmul lui Eratostene.

- (a) Presupunem că algoritmul prim(i) returnează **true** dacă n este prim și **false** în caz contrar (analizând divizorii potențiali dintre 2 și $|\sqrt{i}|$).
- (b) Algoritmul lui Eratostene. Se pornește de la tabloul a[2..n] inițializat cu valorile naturale cuprinse între 2 și n și se marchează succesiv toate valorile ce sunt multipli ai unor valori mai mici. Elementele rămase nemarcate sunt prime.

Probleme suplimentare/teme

- 1. Se consideră o matrice A cu m linii și n coloane și o valoare x. Scrieți un algoritm care verifică dacă valoarea x este prezentă sau nu în matrice. Stabiliți ordinul de complexitate al algoritmului considerând comparația cu elementele matricii drept operație dominantă.
- 2. Se consideră un tablou x[1..n-1] care conține valori distincte din mulțimea $\{1,2,\ldots,n\}$. Propuneți un algoritm de complexitate liniară care să identifice valoarea din $\{1,2,\ldots,n\}$ care nu este prezentă în tabloul x.
 - Observație. Incercați să rezolvați problema folosind spațiu de memorie auxiliar de dimensiune $\mathcal{O}(1)$ (aceasta înseamnă să nu folosiți vectori auxiliari).
- 3. Se consideră un tablou x[1..n] ordonat crescător cu elemente care nu sunt neapărat distincte. Să se transforme tabloul x astfel încât pe primele k poziții să se afle elementele distincte în ordine crescătoare. De exemplu pornind de la [1,2,2,4,4,4,7,8,9,9,9,9] se obține tabloul ce conține pe primele k=6 poziții valorile: [1,2,4,7,8,9] (restul elementelor nu interesează ce valori au). Stabiliți ordinul de complexitate al algoritmului propus.
- 4. Se consideră un tablou x[1..n] şi o valoare x0 care este prezentă (pe o singură poziție) în tablou. Presupunem că avem un algoritm de căutare care verifică elementele tabloului într-o ordine aleatoare (dar verifică fiecare element o singură dată). Procedura este similară celei în care avem într-o cutie n-1 bile negre și o singură bilă albă și efectuăm extrageri (fără a pune bila extrasă înapoi) până la extragerea bilei albe. Estimați numărul mediu de comparații (sau extrageri de bile) până la identificarea valorii căutate (extragerea bilei albe).
 - Indicație. Se presupune că elementele (bilele) disponibile vor fi selectate cu aceeași probabilitate.
- 5. Se consideră un şir de caractere s[1..n] şi un şablon (subşir de caractere) t[1..m] (cu m < n). Scrieți un algoritm care verifică dacă şablonul t este sau nu prezent în s şi stabiliți ordinul de complexitate al algoritmului (considerând comparația dintre elementele şirului şi cele ale şablonului ca operație dominantă).
 - *Indicație.* Cel mai simplu algoritm (nu și cel mai eficient) se bazează pe parcurgerea șirului s de la poziția i = 1 până la poziția i = n m și compararea element cu element al lui s[i..i+m-1] cu t[1..m].
- 6. Se consideră un tablou de valori întregi x[1..n] și o valoare dată, s. Să se verifice dacă există cel puțin doi indici i și j (nu neapărat distincți) care au proprietatea că x[i] + x[j] = s. Analizați complexitatea algoritmului propus.